

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราวลีลานาฏศิลป์

เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

เรื่อง

วางแผนการจัดการแสดง

คำถาม

นักเรียนทราบหรือไม่ว่าในวิถีทัศน์
นักแสดงเขาสื่อให้เห็นถึงอะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง
๒. วางแผนการจัดการแสดง
(ตารางการฝึกซ้อมนัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)

ทบทวน

จิตลีลา

จิตลีลา

- จิตลีลา คือการแสดงที่สื่อถึงความรู้สึกนึกคิดให้ปรากฏออกมาเป็นลีลาท่าทาง
- โดยมีบทเพลง เป็นสื่อผสมผสานความคิดเป็นการเต้นรำหรือการแสดงประกอบดนตรีที่ประดิษฐ์ท่าทางมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความสวยงาม
- เป็นการเอาลีลารำมาประยุกต์รวมกันไม่มีแบบที่แน่นอนแล้วแต่ผู้รำจะมีจินตนาการในการรำให้ดูสวยงาม

วัตถุประสงค์

- คือ.....
๑. เพื่อสุนทรีย์ทางอารมณ์ของผู้ชมทุกท่าน
  ๒. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์การแสดง
  ๓. เพื่อความต้องการแสดงการเคารพ บูชา
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อถือ ศรัทธา เพื่อสร้าง
ความเชื่อมั่น ความมั่นคงทางใจ
  ๔. เพื่อความต้องการสื่อสารเรื่องราว

วางแผนการจัดการแสดง

คำถาม

เพราะเหตุใดต้องมีการวางแผน
ในการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์

และศิลปะการแสดง

๑. นักแสดง เป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู
๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง
๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ"ผลผลิต"
๔. ผู้ชม คือ ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น
๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ประกอบ
การแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ เป็นต้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการหรือไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุด ในการแสดงจำเป็นต้องมี

๑. นักแสดง

๒. บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง

๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง แบ่งออกเป็น 2 ตำแหน่ง ได้แก่

- ๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)
- ๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดง แบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ๑) ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง
- ๒) ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค

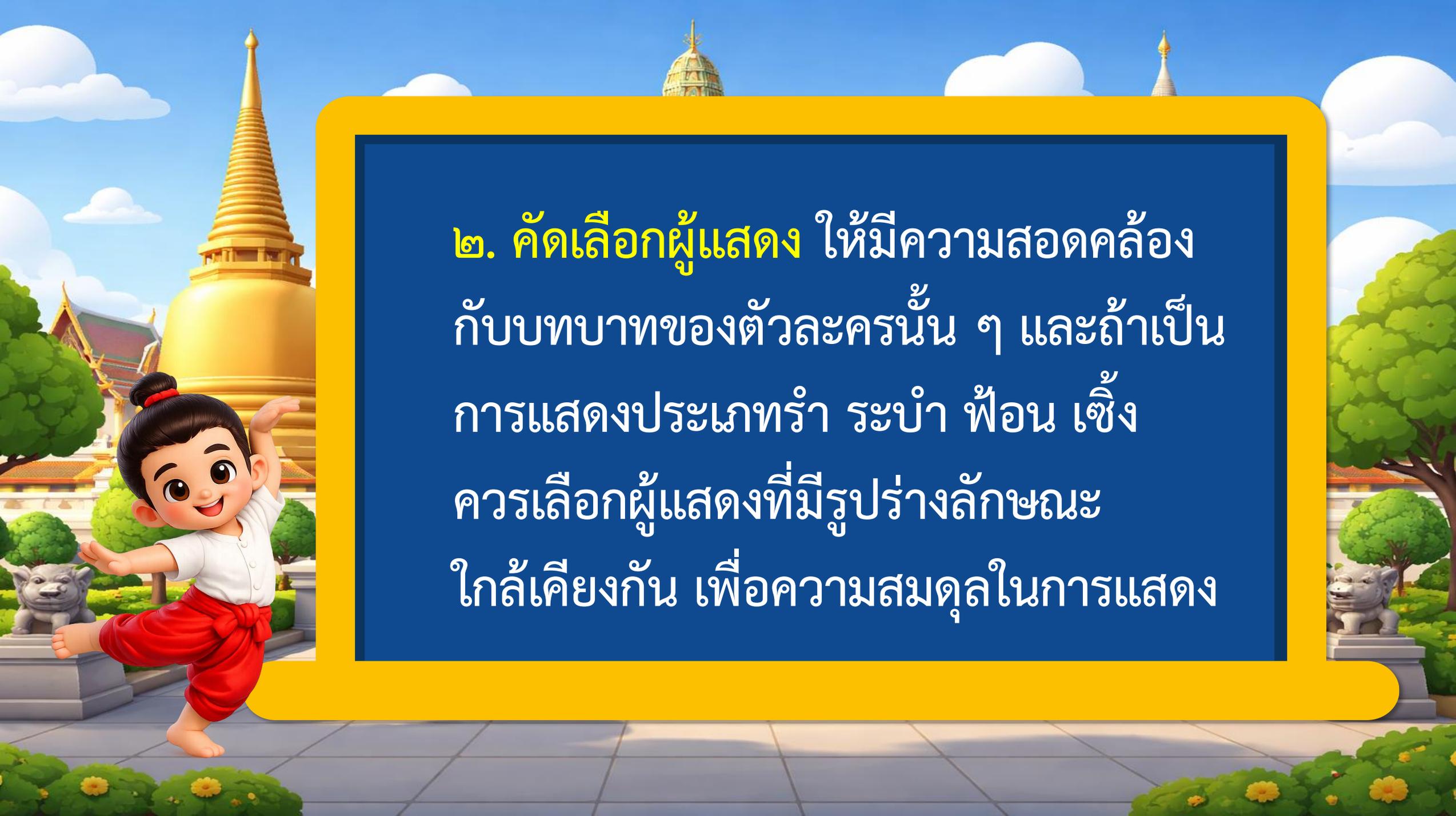

๓) ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด

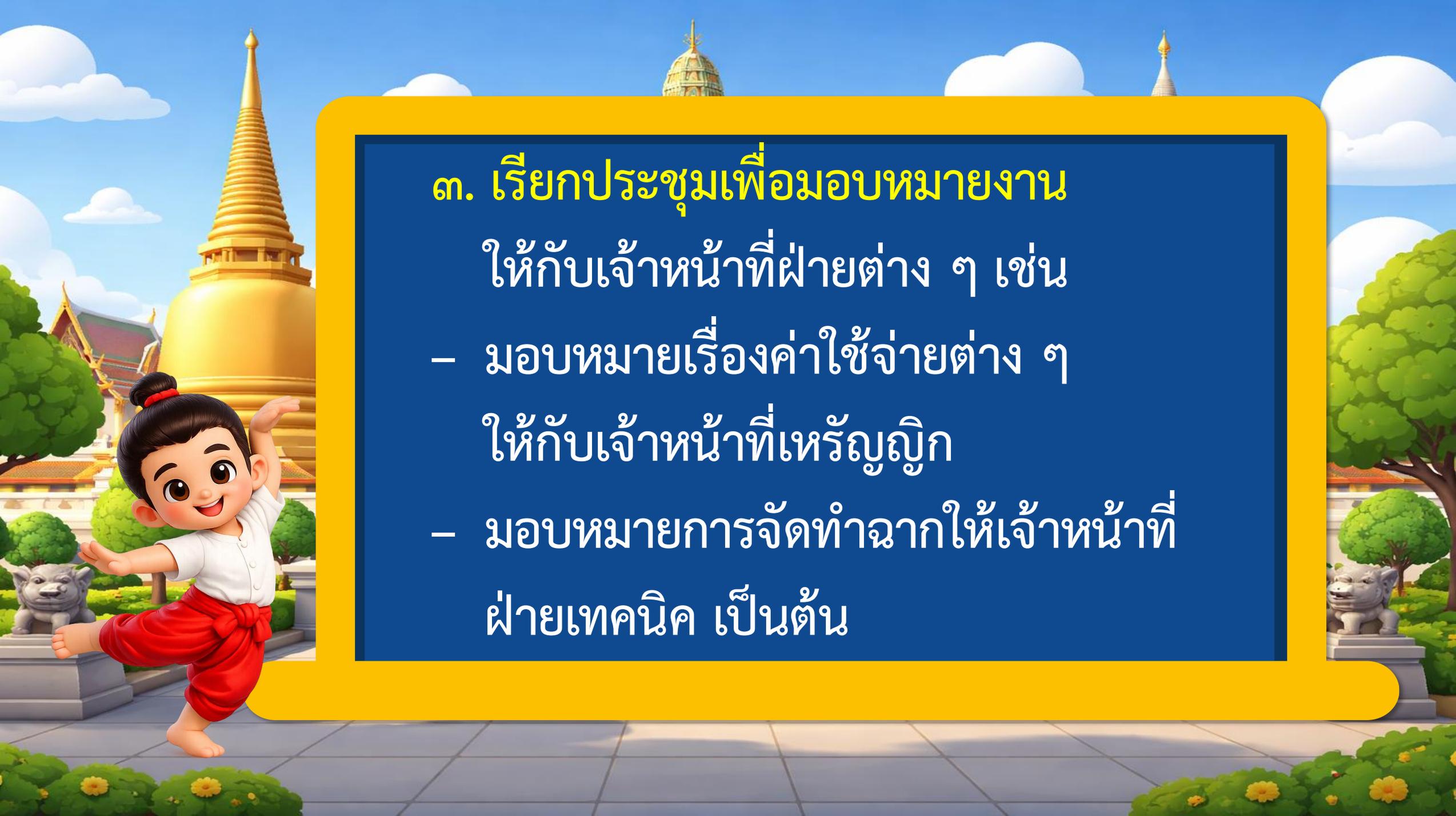
๔) นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก
อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ

๕) ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า
ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน
การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. **คัดเลือกผู้แสดง** ให้มีความสอดคล้อง
กับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็น
การแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เซิ้ง
ควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะ
ใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน

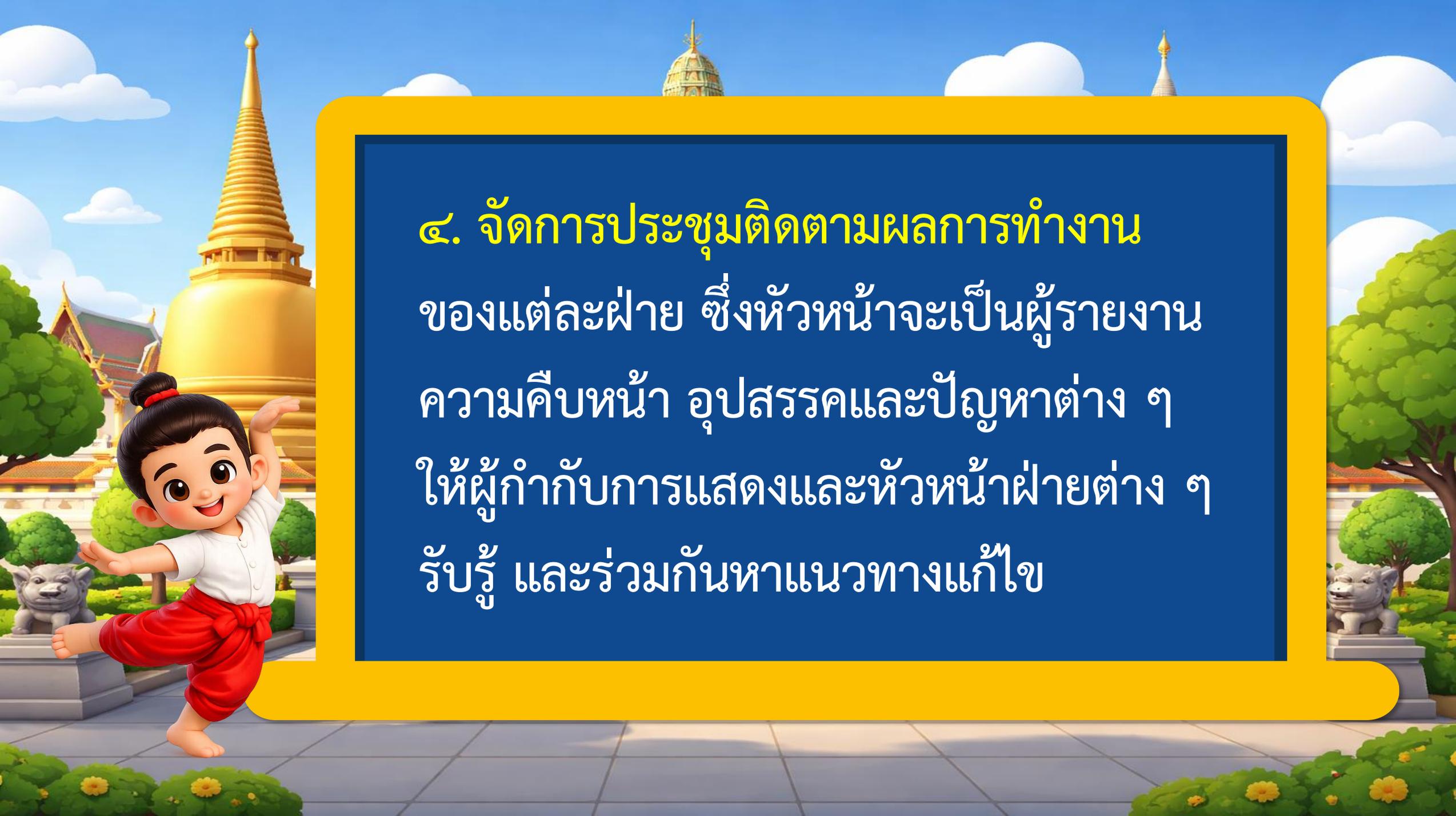
ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่น

- มอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

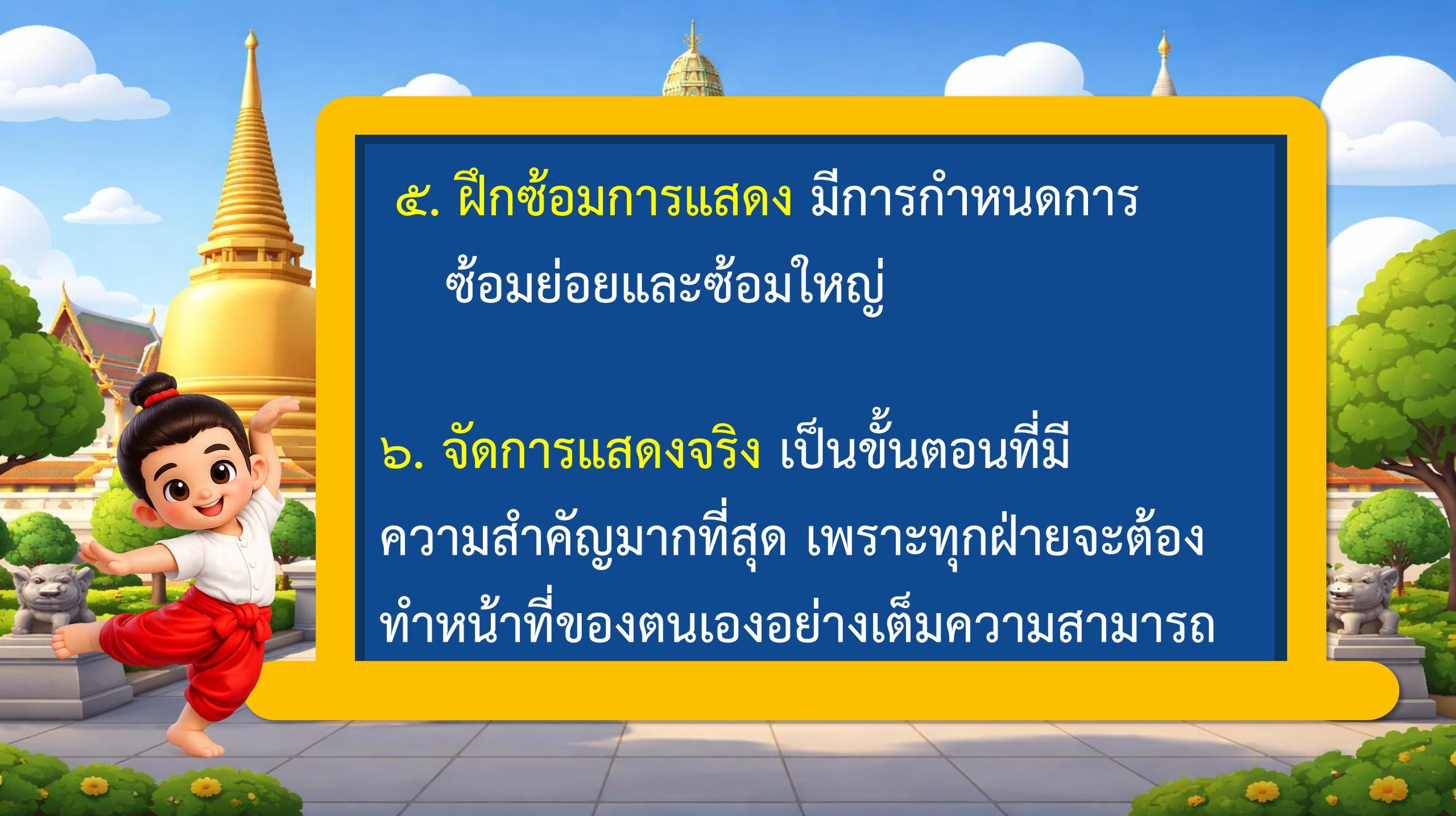
ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญก

- มอบหมายการจัดทำฉลากให้เจ้าหน้าที่

ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงาน
ของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงาน
ความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ
ให้ผู้กำกับกิจการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ
รับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการ
ซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มี
ความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้อง
ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดง

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุม
สรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข
ให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก

รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล

สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

ทำให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน

เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง

เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกันทำทั้งหมด โดยครูจะให้นักเรียน
ร่วมกันจัดการแสดงจินตลีลากระบาดอกบัวโดยต้องมีนักแสดง
อย่างน้อย ๑๒ คน คนเป่าขลุ่ย และต้องทำบัตรเชิญแขกเข้ามา
ชมการแสดงในครั้งด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องดูว่าเราจะจัดการ
แสดงตรงสถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย

นำเสนอการวางแผน
การจัดการแสดง

สรุป

เรียงลำดับขั้นตอนในการจัดการแสดง

๑

๒

จัดการแสดงจริง

ฝึกซ้อมการแสดง

๓

๔

แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

คัดเลือกผู้แสดง

๕

จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย

๖

การสรุปและประเมินผลการแสดง

๗

เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

สรุป

เรียงลำดับขั้นตอนในการจัดการแสดง

๖

จัดการแสดงจริง

ฝึกซ้อมการแสดง

๕

๑

แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

คัดเลือกผู้แสดง

๒

๔

จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย

๗

การสรุปและประเมินผลการแสดง

๓

เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

พบกันใหม่
ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

